

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIğI
TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİŐİ

KÜTAHYA İLİ
TARIMSAL
YATIRIM REHBERİ

ŞUBAT 2013

İÇİNDEKİLER

TARIMSAL YAPI.....	3
GENEL BİLGİLER	4
TARIM ALANLARININ DAĞILIMI.....	4
BİTKİSEL ÜRETİM.....	5
HAYVAN VARLIĞI	5
TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ	6
TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ.....	7
KÜTAHYA'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN	8
KÜTAHYA'DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR.....	9
TEŞVİK VE DESTEKLER.....	10
YATIRIM TEŞVİKLERİ	11
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI.....	18
IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ	21
KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR	23
TARIMSAL KREDİLER	25
DİĞER TARIMSAL YATIRIM DESTEKLERİ.....	28
İletişim Bilgileri	29

TARIMSAL YAPI

GENEL BİLGİLER

Yüzölçümü	:	1.188.900	hektar
Toplam Nüfusu	:	564.264	kişi
Köy nüfusu	:	201.990	kişi
İlçe sayısı	:	13	adet
Belediye sayısı	:	75	adet
Köy sayısı	:	536	adet

TARIM ALANLARININ DAĞILIMI

KULLANILIŞ ŞEKLİ	ALAN (HA)	TARIM ALANLARI İÇİNDEKİ ORANI (%)
Tarla Arazisi	261.147	82
Nadas	42.113	13
Sebze bahçeleri	7.490	2
Meyve-Bağ Arazisi	8.571	3
TOPLAM	319.321	100

Kaynak: TÜİK, 2011

BİTKİSEL ÜRETİM

ÜRÜN ADI	ÜRETİM (TON)	ÜRÜN ADI	ÜRETİM (TON)
Nohut	22.684	Arpa	110.331
Fiğ(Yeşil ot)	80.822	Domates (Sofralık)	36.770
Şeker Pancarı	238.635	Kiraz	26.664
Buğday	294.250	Vişne	17.973
Kuru Fasulye	3.456	Elma	23.465

HAYVAN VARLIĞI

CİNSİ		SAYISI
Sığır	Yerli	21.423
	Melez	69.446
	Kültür	69.927
Sığır Toplam		160.796
Küçükbaş	Koyun	281.896
	Keçi	127.571
Küçükbaş Toplam		409.467
Manda		1.733
Kanatlı		918.119
Arı Kovanı		17.529

Kaynak: TÜİK-2011

TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

KONUSU	SAYISI	KONUSU	SAYISI
Süt ve Süt Ürünleri	28	Yumurta ve Yumurta ürünleri	18
Et ve Et Ürünleri	26	Makarna	-
Tahıl, Un ve Unlu Mamuller	249	Dondurulmuş Gıda	-
Meyve-Sebze işleme- paketleme	2	Gıda Katkı ve Yardımcı Maddeleri	-
Konserve ve Salça	-	Gıda ile Temas Eden Maddeler	5
Bitkisel Yağ	1	Kuruyemiş ve Çerezler	39
Hayvansal Yağ	-	Baharatlar	5
Zeytinyağı	-	Hazır Yemek ve yemek fabrikası	40
Su Ürünleri	-	Gazlı İçecekler ve Meyve Suyu	-
Şekerli Mamuller	17	Alkollü İçecekler	-
Pastacılık Ürünleri ve Tatlılar	69	Tütün ve Mamulleri	-
Nişasta ve Nişasta mamulleri	-	Yem	3
Bisküvi	-	Diğer	32

TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ

KÜTAHYA'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

1. İlin ikliminin ve zengin su kaynakları varlığının yanında tarımsal altyapının uygunluğu ile farklı ürünlerin üretimine uygun olması.
2. Tarımsal üretim ve sanayide yetişmiş işgücü varlığıyla hızlı büyüme potansiyelinin var olması.
3. Kalkınma hedefli ve proje odaklı hibe kuruluşlarının varlığı.
4. Tarımsal ürünlerin depolanmasını sağlayacak büyük kapasiteli doğal tuf yapıllı soğuk hava depolarının varlığı.
5. Tarımsal yatırımlar için geniş hazine arazileri ile ucuz şahıs arazilerinin varlığı.
6. İlin doğal yapısı, büyük sanayi ve tarım yatırımlarıyla kirletilmediğinden, organik tarım için uygun alanların var olması.
7. Çok zengin ormanları, temiz ve bol su kaynakları, dinlence için uygun sessiz ve doğal alanların varlığı ile kırsal turizm potansiyeli.
8. Seralarda ürün yetiştirme ve kurutmaya uygun alanlarının ve termal, jeotermal ve atık buhar (termik santral) ısı kaynaklarının varlığı.
9. Özellikle küçükbaş hayvancılık yetiştiriciliğine uygun çeşnili bitki örtüsüyle kaplı geniş mera, otlak, yaylak ve orman içi alanların varlığı, ayrıca mir ve döl ortaklığı sistemlerinin yaygın olması.
10. İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya gibi 4 büyük ile eşit ve kısa mesafede olması.

KÜTAHYA'DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
Unlu ve Şekerli Mamuller	İldeki nüfus artış potansiyelinin fazla ve tahıl yetiştirme alanlarının geniş olması sektörü cazip hale getiren faktörlerdendir.
Meyve ve sebze işleme	İlde tescilli olarak vişne ve kiraz çeşitleri üretilmekte, Gediz ve Simav'da ise geniş jeotermal sera alanlarında sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yine Simav ilçesinde kapama kestane bahçelerinin oluşturulmuş olması yatırım için önemli potansiyel oluşturmaktadır.
Yumurta ve Et Tavukçuluğu	Tavşanlı ilçesinde yaklaşık 1.000.000 yumurta tavuğu potansiyeli bulunmakta ve günden güne bu kapasite artmaktadır. Aynı zamanda tavukçulukta kullanılan girdiler kolaylıkla temin edilmektedir.
Süt Hayvancılık	Kütahya süt hayvancılığı açısından önemli bir potansiyele sahip olup, pazarlama açısından da önemli avantajlar sunmaktadır.

TEŞVİK VE DESTEKLER

YATIRIM TEŞVİKLERİ

UYGULAYICI KURUM: EKONOMİ BAKANLIĞI, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

GENEL AÇIKLAMALAR

İlgili Mevzuat

- 19.06.2012 tarih ve 28328 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”
- 20.06.2012 tarih ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)”

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ayrıca, yatırımların asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.
- Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için asgari ikiyüzbin Türk Lirası olması gerekir.
- Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

Müracaat

- Teşvik belgesi müracaatları, Ekonomi Bakanlığına yapılır. Ancak, genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihiyle ilgili olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Teşvik belgesi

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

Diğer desteklerden yararlanma

- Bu kapsamdaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz.

Tarım sektörüne ilişkin değerlendirme

- Tarım Sektörüne yönelik yatırımlar, “Genel Teşvik Sistemi” ve “Bölgesel Teşvikler”den yararlanabilir.

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

- Bölge ayrımı yapılmaksızın, belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartı ile diğer Tebliğ şartlarını sağlayan Tarımsal yatırımlar, Genel Teşvik Sistemi kapsamında;
  - ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - ✓ KDV İstinası desteğinden faydalanılabilir.
- Ayrıca, Bölgesel Teşvik Sistemi kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde Genel Teşvik Uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.
- **Genel teşvik sistemi kapsamında teşvik edilemeyecek yatırımlar:**
  - Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
  - Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
  - Küp şeker.
  - 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
  - Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
  - Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
  - 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.
- **Teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları:**
  - Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem,
  - Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem,
  - Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dahil) 1.000 küçükbaş dönem şartı aranır.

BÖLGESEL TEŞVİKLER

KÜTAHYA ilinde Bölgesel Teşvikler Kapsamında Desteklenen Tarımsal Sektörler

BÖLGESEL TEŞVİKLERDEN YARARLANACAK SEKTÖRLER	ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ
Entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)*	500 Bin TL
Gıda ürünleri ve içecek imalatı**	1 Milyon TL
Su ürünleri yetiştiriciliği (Balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	500 Bin TL
Soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
Lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
Seracılık	10 Dekar

*Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

**Gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel teşviklerden yararlanamaz..

KÜTAHYA ilinde Bölgesel Teşvik Kalemleri

DESTEK UNSURLARI	31.12.2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
KDV İSTİSNASI	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
VERGİ İNDİRİMİ		
Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	25
Vergi İndirim Oranı (%)	70	60
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ		
Destegin Uygulama Süresi	6 yıl	5 yıl
Desteginin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)	25	
YATIRIM YERİ TAHSİSİ	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
FAİZ DESTEĞİ		
TL Kredisi	4 puan	
Döviz Endekli Kredi/Döviz Kredisi	1 puan	

BÖLGESEL TEŞVİK KALEMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Gümrük Vergisi Muafiyeti: Teşvik belgesi kapsamındaki yurtiçi ve yurtdışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat mevzuatta belirlenen hususlar çerçevesinde gümrük vergisinden muaftır.

KDV İstisnası: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

Vergi İndirimi: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranlarıdır. İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırım ile sağlanan ilave istihdam için, ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Yatırım Yeri Tahsisi: Teşvik belgesi düzenlenmiş bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Faiz Desteği: Yatırım için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %75'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının, yatırımın yapılacağı bölgeye göre azamî ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilecek kredi puanlarıdır.

BİR ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN FAYDALANMA

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıdaki şartlarından en az birini sağlaması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

Sağlanması gerekli şartlar

- ✓ Yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilmesi,
- ✓ Yatırımın aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösteren alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI

UYGULAYICI KURUM: GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

EKONOMİK YATIRIMLAR

DESTEK KAPSAMI	Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni yatırımlar ile mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar ya da kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına yönelik yatırımlar
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve tüzel kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none"> • Bitkisel Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Hayvansal Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Su Ürünleri İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Tarımsal Ürünlerin Depolanması (çelik silo) • Soğuk Hava Deposu • Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına yönelik yatırımlar Tarımsal faaliyetlere yönelik alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisi üretim tesisleri • Hayvansal Orjinli Gübre İşlenmesi ve Paketlenmesi • Koyun, Keçi ve Manda konularında sabit yatırımlar
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Hibe Esas Yatırım Miktarı<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerçek Kişilerde : 150.000 TL ✓ Tüzel kişilerde : 600.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 04.09.2012 tarih ve 28401 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ no: 2012/64)” yer almaktadır.

BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

DESTEK KAPSAMI	Kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için, belirlenmiş bireysel sulama makine ve ekipmanları alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gerekenlere ilişkin hususları kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler ile Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ve Sulama Kooperatifleri
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tarla içi damla sulama sistemi kurulması ✓ Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması ✓ Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması ✓ Lineer sistem yağmurlama sulama makinesi alınması ✓ Center pivot sistem yağmurlama makinesi alınması, ✓ Tamburlu sistem yağmurlama sulama makinesi alınması ✓ Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması ✓ Trafo uyarı sistemleri kurulması ✓ Ön ödemeli kartlı su sayaçları alınması ✓ Manuel çalışan basınçlı sulama tesislerinin otomasyona dönüştürülmesi.
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçek kişiler için : 50.000 TL • Tarımsal amaçlı şirketler için : 100.000 TL • Sulama koop. ve köylere hizmet götürme birlikleri için : 200.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 01.08.2012 tarih ve 28371 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Bireysel Sulama Makine-Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ”de (Tebliğ no: 2012/57)” yer almaktadır.

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

DESTEK KAPSAMI	Kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için, belirlenmiş makine ve ekipman alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gerekenlere ilişkin hususları kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler
DESTEKLENEN MAKİNE-EKİPMANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Anıza doğrudan ekim makinesi • Arıcılık makine ve ekipmanı • Balya makinesi • Canlı balık nakil tankı • Çeltik fide dikim makinesi • File sistemi kurulması • Biçer Bağlar • Mibzer • Pamuk toplama makinesi • Pancar sökümlü makinesi • Patates sökümlü makinesi • Pülverizatör • Sap parçalama makinesi • Sap toplamalı saman makinesi • Silaj makinesi • Süt sağım ünitesi ve soğutma tankı • Gübre Dağıtma makinesi • Taş toplama makinesi • Yem hazırlama makinesi • Zeytin hasat makinesi • Tambur filtre • Su ürünlerinde buzlama makinesi • Balıkçı gemilerinde soğuk depo • Su ürünleri için kuluçka dolabı • El Traktörü • Güneş Kolektörü • Sıra arası çapa makinesi
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Hibe Esas Yatırım Miktarı;<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerçek Kişilerde : 50.000 TL ✓ Tüzel kişilerde : 100.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 03.07.2012 tarih ve 28342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ no: 2012/36)” yer almaktadır.

IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ

UYGULAYICI KURUM: TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)

TEDBİR ADI	DESTEĞE ESAS HARCAMA LİMİTLERİ (EN AZ-EN FAZLA) (AVRO)	DESTEK ORANI (%)
101-1 Süt üreten tarımsal işletmelere yatırım	15.000 - 1.000.000	50-65
101-2 Et üreten tarımsal işletmelere yatırım		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et)	20.000 - 1.000.000	50-65
• Bütçe Kalemi-2 (Kanatlı eti)	15.000 - 500.000	50-65
103-1 Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Süt işleme tesisleri)	50.000 - 3.000.000	50
• Bütçe Kalemi-2 (Süt toplayan üretici örgütleri)	25.000 - 1.000.000	50
103-2 Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50

TEDBİR ADI	DESTEĞE ESAS HARCAMA LİMİTLERİ (EN AZ-EN FAZLA) (AVRO)	DESTEK ORANI (%)
• Bütçe Kalemi-2 (Kanatlı eti işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50
103-3 Meyve ve sebzelerin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.250.000	50
103-4 Su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.500.000	50
302-1 Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi	5.000 - 250.000	50
302-2 Yerel ürünlerin ve mikro işletmelerin geliştirilmesi	10.000 - 250.000	50
302-3 Kırsal turizm	15.000 - 400.000	50
302-4 Kültür balıkçılığının geliştirilmesi	15.000 - 200.000	50

KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR

UYGULAYICI KURUM: ZAFER KALKINMA AJANSI

Kalkınma Ajansları, Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı ve Kalkınma Bakanlığının onayladığı Çalışma Programı ve Bütçe doğrultusunda hazırlanan ve finanse edilen Mali Destek Programları kapsamında tarım sektörüne de destek sunabilmektedirler.

Bu programlar kapsamında, destek için öncelikli alanlar, örnek proje konuları ve başvuru koşulları Ajansların web-sitelerinde ilan edilmekte ve Başvuru rehberlerinde ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Kalkınma Ajansları, detayları yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla;

- Yerel idarelere,
- Üniversitelere,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına,
- Sivil toplum kuruluşlarına,
- Kâr amacı güden işletmelere,
- Kooperatif ve birliklere,
- Gerçek ve tüzel kişilere, proje veya faaliyetleri için “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet destekleme Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde “*mali ve teknik*” olmak üzere iki konuda destek sağlanmaktadır.

Uygulanan Destek Çeşitleri:

Doğrudan Faaliyet Desteği

Bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına ve bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlere yönelik faaliyetlerin proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın doğrudan desteklenmesidir. Bu desteğe; yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, birlikler ve kooperatifler başvurabilmektedir.

Faiz Desteği

Faiz desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri faiz giderlerinin, Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

Faizsiz Kredi Desteği

Faizsiz kredi desteği, Ajans tarafından kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlar eliyle kredi verilmesidir. Bu mali destek, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetim Kılavuzundaki usul ve esaslar dâhilinde Ajans tarafından sağlanmakta ve mali destek faiz ödenmeksizin taksitler halinde geri ödenmektedir. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

TARIMSAL KREDİLER

UYGULAYICI KURUM: ZİRAAT BANKASI, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ

2013 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti(TL)	
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi		
HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI				
Damızlık süt sığırları yetiştiriciliği	750.000 TL'ye kadar	100	50	20.000.000
	750.001-5.000.000 TL	75	50	
	5.000.001-20.000.000 TL	50	25	
Yaygın hayvansal üretim	50.000 TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001-500.000 TL	25	25	
Damızlık	Etçi sığır yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Düve yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
Büyükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	50	25	3.000.000
	Besiciliği	50	50	3.000.000
Küçükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	100	100	5.000.000
	Besiciliği	100	50	1.500.000
Arıcılık		50	50	1.500.000
Kanatlı sektörü		50	25	3.000.000
Kanatlı sektörü damızlık yetiştiriciliği		100	100	7.500.000
Su Ürünleri	Su ürünleri yetiştiriciliği	100	50	5.000.000
	Su ürünleri avcılığı	50	25	1.500.000

2013 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI				
KREDİ KONULARI		İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI				
Kontrollü örtüaltı tarımı	750.000 TL'ye kadar	50	50	10.000.000
	750.001 -5.000.000 TL	50	25	
	5.000.001 -10.000.000 TL	25	25	
Yaygın bitkisel üretim	50.000 TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001 - 500.000 TL	25	25	
Çok yıllık yem bitkisi üretimi		100	75	1.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi		100	100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide kullanımı		50	50	1.000.000
Yurt içi sertifikalı fidan kullanımı		50	50	5.000.000
İyi tarım/Organik tarım uygulamaları		50	50	5.000.000

2013 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

MUHTELİF KONULAR	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti(TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
Tarımsal mekanizasyon	50	50	1.500.000
Modern basınçlı sulama	100	100	1.500.000
Arazi alımı	25	25	500.000
Diğer üretim konulan	25	25	500.000

Kredi Vadeleri:

- İşletme kredilerinde 24 aya kadar
- Yatırım kredilerinde 7 yıla kadar

DİĞER TARIMSAL YATIRIM DESTEKLERİ

Kütahya İl Özel İdare 2012 bütçesinden aşağıdaki projelerde kullanılmak üzere 350.000,00 TL ayrılmıştır.

1. Bodur, Yarı Bodur Kiraz - Elma Bahçe Tesisi Yapımı projesi	50.000 TL
2. Hayvan Hastalıkları ve Zararlılarıyla Mücadele Projesi	40.000 TL
3. Sebzeçiliği Geliştirme Projesi	46.000 TL
4. Ceviz Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi	32.000 TL
5. Mantarcılığı Geliştirme Projesi	30.000 TL
6. Malçlı Çilek Üretimi Projesi	30.000 TL
7. Yem Bitkisi Üretimini Geliştirme Projesi	50.000 TL
8. Nohut Üretimini Geliştirme Projesi	50.000 TL
9. Tarım ve Alet Makine Alımı Projesi	22.000 TL
TOPLAM	350.000 TL

İletişim Bilgileri

- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT)**
Adres: Eskişehir Yolu 9. Km Yeni Bina 14.Kat Lodumlu / ANKARA
Tel: 0 (312) 258 84 52 0 (312) 258 84 09
Faks: 0 (312) 258 85 16
Web: www.taryat.gov.tr
E-posta: taryat@tarim.gov.tr
- **Ekonomi Bakanlığı- Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü**
Adres: İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Tel: 0 (312) 444 63 63
Web: www.ekonomi.gov.tr
E-posta: tesvik@ekonomi.gov.tr
- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı – Kütahya İl Müdürlüğü**
Adres: Tavşan Yolu Üzeri KÜTAHYA
Tel: 0 (274) 231 16 85
Faks: 0 (274) 231 16 90
Web : www.kutahyatarim.gov.tr
E-posta: mailadmin@kutahyatarim.gov.tr

- **Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu –KÜTAHYA İl Koordinatörlüğü**
Adres: Vefa Mahallesi, Şehit Albay Mehmet Nazım Bey Caddesi No:20 Merkez
Tel: 0274 225 02 00
Faks: 0274 225 01 93
- **Kütahya Valiliği**
Adres: Servi Mah. 43120 KÜTAHYA
Tel: 0 (274) 223 69 93; 0 530 499 73 06
Faks : 0 (274) 223 60 03
Web : www.kutahya.gov.tr
- **Zafer Kalkınma Ajansı**
Adres: Cumhuriyet Mah., Hayme Ana Cad. Meltem Tesisleri Kat:4 43020 Merkez/
KÜTAHYA
Tel: 0 (274) 271 77 61 / 11 20
Faks: 0 (274) 271 77 63
Web : www.zafer.org.tr
E-posta: kutahyaydo@zafer.org.tr

KÜTAHYA İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Yönetim Bilgi Sistemleri Daire Başkanlığı

TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİSİ

ŞUBAT 2013

